

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПОЛІТИЧНОГО МАРКЕТИНГУ

Викладач: к. політ. н., доцент кафедри Юлія Геннадіївна Мальована
Кафедра: політології, 4й корп. ЗНУ, ауд. 310 (3^й поверх)
Email: juliiamalovana@gmail.com
Телефон: (061) 289-15-74 (кафедра)
Інші засоби зв'язку: Moodle, Facebook (<https://www.facebook.com/julia.malyovana.7>)
Консультації: дистанційні – електронна пошта, Telegram, Zoom (за домовленістю)

Освітньо-наукова програма, рівень вищої освіти:	052 Політологія доктор філософії						
Статус дисципліни:	Вибіркова						
Кредити ECTS	6	Навч. рік:	2023-2024	Рік навчання	2	Тижні	16
Вид контролю:	Залік						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5247						

ОПИС КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні технології політичного маркетингу» є забезпечення аспірантів необхідним теоретичним та практичним інструментарієм щодо специфіки сучасних технологій політичного маркетингу та їх ефективного використання у майбутній професійній діяльності. Сучасні тенденції функціонування політичної сфери суспільства, розвиток ринкових відносин та переведення їх у площину політики потребують нових підходів до дослідження й аналізу ринку політичної влади.

З метою оптимізації діяльності політичних суб'єктів та успішного просування політичного товару необхідним стає комплексний аналіз, як самого політичного ринку, так і технологій, що задіяні у його дослідженні та вдосконаленні. Саме тому актуалізується потреба застосування технологій політичного маркетингу як ефективного механізму дослідження політичного ринку.

Практичні кейси дозволяють розвинути у студентів вміння критично мислити, аналізувати, спонукати їх до того, щоб в процесі дискусії поділитися власними думками, ідеями, знаннями та досвідом.

Інтерактивні форми навчання спонукатимуть до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі політичних наук навичок якісної аналітики, креативних рішень та ефективної комунікації.

Практичні завдання допомагають сформувати первинні навички створення креативних концепцій, а робота у групах спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей, а також вдосконалити практичні навички розробки політичних та маркетингових кампаній.

Використання новітніх інформаційних технологій під час виконання практичних завдань розвине як аналітичні, так і професійні цифрові компетенції студентів.

Метод «мозкового штурму» розвиває гнучкість та креативність мислення, що сприятиме розвитку емоційного інтелекту та дозволить створювати моделі маркетингових кампаній.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	
ПРН 1	Демонстрація системного наукового світогляду та загального культурного кругозору; володіти техніками і технологіями критичного мислення.
ПРН 19	Демонструвати знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології, володіння категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки
ПРН 23	Розробляти стратегії діяльності політичних акторів та суб'єктів політики на національному, регіональному та локальному рівнях політики
ПРН 24	Здійснювати дослідження динаміки політичного розвитку на глобальному та локальному рівнях у контексті євроінтеграційних та дезінтеграційних процесів
ПРН 25	Розробляти програму та виконувати комплексні інноваційні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію
ПРН 26	Використовувати результати досліджень у галузі політичних наук для розв'язання проблем функціонування політичних інститутів та громадянського суспільства
ПРН 27	Демонструвати навички використання методів якісного та кількісного аналізу в дослідницькій, аналітичній та експертній діяльності

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань розміщені на платформі Moodle.

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Поточні контрольні заходи

Поточний контроль передбачає наступні заходи для перевірки **теоретичних знань**:

- «Мозковий штурм» або робота в групах. Спрямовані на актуалізацію вже відомої інформації або на пошуки нових варіантів вирішення певного питання.
- Практичні завдання – прикладний характер курсу обумовлює проведення семінарських занять у вигляді практично орієнтованих питань.

Поточний контроль передбачає наступні заходи для перевірки **практичних вмінь**:

Практичні завдання у вигляді аналітичної записки або практичного кейсу виконуються студентом для закріплення теоретичного матеріалу та відпрацювання його на практиці. В основному практичні завдання задаються за темою семінарського заняття. Студент може виконати всі завдання або обрати кількість, необхідну для закриття атестації. Усі практичні завдання подаються через платформу Moodle або висилаються на електронну пошту.

Основними контрольними заходами є тести та самостійні роботи, які виконуються після опанування відповідної теми курсу. Всі поточні контрольні заходи та методичні рекомендації до їх виконання розташовані на платформі Moodle.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

Підсумкові контрольні заходи

Презентація політичної маркетингової кампанії (має 15 балів) здійснюється на заліковому тижні, розрахована на закріплення знань та відпрацювання навичок створення алгоритму аналізу політичних програм партій на предмет їхньої відповідності базовим потребам електорат. Тема завдання надається на першому занятті та виконується протягом семестру.

Захист практичного аналітичного завдання (має 15 балів) спрямоване на розвиток аналітичних навичок із використанням теоретичних знань. Завдання полягає у визначенні цільової аудиторії конкретного політичного товару та наданні їх основних характеристик. Також необхідно запропонувати найбільш відповідні маркетингові технології та канали комунікативного впливу для кожної з цільових груп. Методичні рекомендації щодо його заповнення розміщені на платформі Moodle.

Результати практичних завдань можуть стати основою для створення прикладних кейсів у подальшій роботі.

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольні заходи, кількість балів
<i>Змістовий модуль 1. Концептуальні засади політичного маркетингу</i>		
Тиждень 1 Лекція 1	Гене́за визначень політичного маркетингу	<i>Тест до першого змістового модулю (має 6 балів)</i>
Тиждень 2 Лекція 2	Типологія визначень політичного маркетингу	
<i>Змістовий модуль 2. Політичний маркетинг в системі соціально-гуманітарних наук</i>		
Тиждень 3 Лекція 3	Політичний маркетинг як міждисциплінарна галузь знань	<i>Аналіз стратегії просування політичного продукту за моделлю маркетингу 7P, 4P, 5P або 4C (має 8 балів)</i>
Тиждень 4 Лекція 4	Специфіка функціонування політичного маркетингу	
<i>Змістовий модуль 3. Організація сучасного політичного ринку</i>		
Тиждень 5 Лекція 5-6	Політичний ринок і його сегментація	<i>Дослідницьке аналітичне завдання. Охарактеризуйте специфіку фінансування політичного ринку в Україні. Оцініть прозорість цього процесу (має 8 балів)</i>
Тиждень 6 Лекція 7	Види політичного маркетингу та класифікації маркетингових технологій	
<i>Змістовий модуль 4. Особливості функціонування політичного ринку</i>		
Тиждень 7 Лекція 8	Онтологічне підґрунтя політмаркетингових моделей політичної поведінки	<i>Есе. Ефективність технологій політичного маркетингу відповідно до моделей політичної поведінки (має 8 балів)</i>
Тиждень 8 Лекція 9	Виборець як споживач політичного продукту	
<i>Змістовий модуль 5. Інформаційні технології політичних маркетингових досліджень</i>		
Тиждень 9 Лекція 10	Політична маркетингова інформаційна система	<i>Тест до змістового модуля №5 (має 6 балів)</i>
Тиждень 10 Лекція 11	Технологічність політичних маркетингових досліджень	
<i>Змістовий модуль 6. Технології політичного маркетингу</i>		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 11 Лекція 12-13	Електоральний маркетинг та його технології	<i>Самостійна аналітична робота. Проаналізуйте проблеми та перспективи розвитку політичного ринку та політичного маркетингу в Україні. Запропонуйте шляхи подолання наявних проблем для покращення ситуації (тах 8 балів)</i>
Тиждень 12 Лекція 14-16	Технології Internet-маркетингу	
Тиждень 13 Лекція 17	Технології політичного маркетингу в зарубіжній та вітчизняній електоральній практиці	
<i>Змістовий модуль 7. Технологічність політико-інженерної діяльності</i>		
Тиждень 14 Лекція 18	Політико-інженерна діяльність	<i>Практична робота. Складіть загальний план політичної маркетингової кампанії. Визначте технології, які доречно застосувати на кожному з перелічених етапів (тах 8 балів)</i>
Тиждень 15 Лекція 19	Проблеми управління політичним маркетингом	
Тиждень 16 Лекція 20	Загальна технологічна схема організації виборчої кампанії	
<i>Змістовий модуль 8. Технології політичного маркетингу в практиці державного управління</i>		
Тиждень 17 Лекція 21-22	Специфіка використання технологій політичного маркетингу в системі державного управління	<i>Практична робота. Використовуючи теоретичні знання, набуті в процесі вивчення маркетингу територій та формування територіального бренду, проаналізуйте створення бренду території (регіону, області, міста, країни) за вашим вибором (тах 8 балів)</i>
Тиждень 18 Лекція 23-24	Маркетинг територій та технології брендування	
залік		<i>Презентація політичної маркетингової кампанії (тах 20 балів) Захист практичного аналітичного завдання (тах 20 балів)</i>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№	Контрольні заходи	Критерії оцінювання
ПОТОЧНИЙ		
1	Тест	Максимальна кількість балів – 6. Тест складається з 6 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.
2	Дослідницьке аналітичне завдання/ практична робота	Максимальна кіл-ть балів – 8. При цьому оцінюється правильність і повнота виконаного завдання: повна змістовна робота, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики, ілюстрування (8-6 балів); авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції (5-4 балів); поверхневий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел, відсутність оперування категоріальним апаратом з курсу (3-2 бали); короткий поверхневий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові рекомендації (1 бал).

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

3	Есе	Максимальна кіл-ть балів – 8. При цьому оцінюється обґрунтованість та переконливість автора (3 бали), логічність та послідовність викладу матеріалу (3 бали), якість мовлення та грамотність (2 бали)
ПІДСУМКОВИЙ		
4	Презентація політичної маркетингової кампанії	Максимальна кіл-ть балів – 20. При цьому оцінюється правильність, креатив і повнота виконаного завдання: робота повністю розкриває тему, логічно структурована, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної позиції, чіткий алгоритм практичної реалізації кампанії (20-18 балів); положення, етапи здійснення та висновки недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна (17-14 балів); недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика (13-10 балів); відсутня чітка структура, слабка аргументація положень та логіка (9-5 бали); робота фрагментарна, відсутня логіка та структура (4-1 бали).
5	<i>Захист</i> практичного аналітичного завдання	Максимальна кіл-ть балів – 20. При цьому оцінюється правильність і повнота виконаного завдання: робота повністю розкриває тему, логічно структурована, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної позиції (20-18 балів); положення та висновки недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна (17-14 балів); недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика (13-10 балів); відсутня чітка структура, слабка аргументація положень та логіка (9-5 бали); робота фрагментарна, відсутня логіка та структура (4-1 бали).
№ №	<i>Контрольні заходи</i>	Критерії оцінювання
ПОТОЧНИЙ		
1	Тест	Максимальна кількість балів – 6. Тест складається з 6 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.
2	Дослідницьке аналітичне завдання/ практична робота	Максимальна кіл-ть балів – 8. При цьому оцінюється правильність і повнота виконаного завдання: повна змістовна робота, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики, ілюстрування (8-6 балів); авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції (5-4 балів); поверхневий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел, відсутність оперування категоріальним апаратом з курсу (3-2 бали); короткий поверхневий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові рекомендації (1 бал).
3	Есе	Максимальна кіл-ть балів – 8. При цьому оцінюється обґрунтованість та переконливість автора (3 бали), логічність та послідовність викладу матеріалу (3 бали), якість мовлення та грамотність (2 бали)
ПІДСУМКОВИЙ		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

4	Презентація політичної маркетингової кампанії	Максимальна кіл-ть балів – 20. При цьому оцінюється правильність, креатив і повнота виконаного завдання: робота повністю розкриває тему, логічно структурована, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної позиції, чіткий алгоритм практичної реалізації кампанії (20-18 балів); положення, етапи здійснення та висновки недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна (17-14 балів); недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика (13-10 балів); відсутня чітка структура, слабка аргументація положень та логіка (9-5 бали); робота фрагментарна, відсутня логіка та структура (4-1 бали).
5	Захист практичного аналітичного завдання	Максимальна кіл-ть балів – 20. При цьому оцінюється правильність і повнота виконаного завдання: робота повністю розкриває тему, логічно структурована, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної позиції (20-18 балів); положення та висновки недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна (17-14 балів); недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика (13-10 балів); відсутня чітка структура, слабка аргументація положень та логіка (9-5 бали); робота фрагментарна, відсутня логіка та структура (4-1 бали).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Оцінка 5 (відмінно) (90 – 100 балів) виставляється, якщо здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає його під час усних доповідей та виконання письмових робіт; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок, здатність до аналізу й співставлення різних підходів до рішення заявленої у темі проблематики, а також оригінальний підхід під час виконання практичних завдань; підтверджує теоретичні постулати прикладами із політичної практики; в повній мірі, творчо і грамотно виконано індивідуальне завдання.

Оцінка 4 (добре) (74 – 89 балів) виставляється, якщо здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних доповідей та виконання письмових робіт; в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; прагне аргументовано відстоювати своє бачення проблеми; успішно орієнтується в основних теоріях, концепціях і

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

напрямах з даної дисципліни й дає їм критичну оцінку; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань. Проте, при викладенні деяких теоретичних питань та вирішення практичних завдань йому не вистачає достатньої глибини та аргументації, при відповідях на додаткові запитання виявляє знання логічних зв'язків між питаннями, але відповіді недостатньо чіткі; індивідуальне завдання виконано, але з незначною помилкою.

Оцінка 3 (задовільно) (60 – 73 бали) виставляється, якщо здобувач у цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних доповідей та виконання письмових робіт, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; демонструє середній рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись при цьому суттєвих неточностей та окремих помилок; індивідуальне завдання містить помітні помилки або виконано неповністю.

Оцінка 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) (35 – 59 балів) виставляється, якщо здобувач слабо володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних доповідей та виконання письмових робіт; демонструє низький рівень застосування отриманих умінь і навичок під час розробки практичних завдань, припускаючись суттєвих помилок та неточностей.

Оцінка 1 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) (0 – 34 бали) виставляється, якщо здобувач майже не володіє навчальним матеріалом, не в змозі розкрити зміст більшості питань під час усних виступів та надання письмових відповідей; не вміє застосовувати отримані уміння й навички під час виконання практичних завдань.

Основна література:

1. Котлер Ф. Основи маркетингу. 5-е вид. Київ : Дialeктика, 2020. 880 с.
2. Лікарчук Н. В. Політичний маркетинг: теорія і практика. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. 355 с.
3. Полтораки В. А. Політичний маркетинг: сутність, функції, проблеми використання. Дніпропетровськ : Вид-во ДУЕП ім. А. Нобеля, 2010. 152 с.
4. Попова Н. В. Маркетинг : підручник. Харків : Видавництво «В деле», 2016. 300 с.
5. Jennifer Lees-Marshment, Brian Conley, Edward Elder, Vincent Raynauld, Robin T. Pettitt, André Turcotte. Political Marketing: Principles and Applications. Routledge, 2019. 266 p.
6. Robert P. Ormrod, Stephan C. Henneberg & Nicholas J. O'Shaughnessy. Political Marketing: Theory and Concepts. SAGE Publications Ltd, 2013. 224 p.

Додаткова:

1. Агарков О. А. Соціально-політичний маркетинг: теоретичний і практичний аспекти: монографія / за наук. ред. д-ра філос. наук, проф. В. М. Бебика. Запоріжжя : Просвіта, 2011. 314 с.
2. Бебик В., Агарков О. Політичний менеджмент суб'єктів соціально-політичного маркетингу. *Політичний менеджмент*. 2011. №6. С. 3-11.
3. Бокоч В. М. Електоральний маркетинг в політичному процесі: міжнародний досвід: монографія. Ужгород : Ліра, 2015. 198 с.
4. Гончарук-Чолач Т.В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. 250 с.
5. Кузь О. М., Поліщук І., Моторнюк Т. Виборчі технології в модерному електоральному процесі США та Україні: монографія. Харків : ІНЖЕК, 2012. 250 с.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

6. Мальована Ю.Г., Руднева А.О. Трансформація іміджу України в умовах євроінтеграційних процесів на тлі військового конфлікту з Російською Федерацією. *Політикус*. 2022. Спецвипуск. С. 100-105.
7. Мартинович Н. О., Горник В. Г., Бойченко Е. Б. Маркетингові дослідження: навчальний посібник. Київ : Видавництво «Людмила», 2021. 323 с.
8. Николин Л. Теоретичні аспекти дослідження концепції політичного маркетингу. *Вісник Львівського університету. Серія філос.- політолог. студії*. 2017. Вип. 9. С. 59-64.
9. Руднева А. О., Мальована Ю. Г. Імідж України в умовах сучасних інформаційних процесів : цифрової трансформації та становлення електронного урядування. *Вісник Львівського національного університету. Серія Філософсько-політологічні студії* . 2022. № 42. С. 320-327. (Index Copernicus International).
10. Політичний маркетинг та електоральні технології / За ред. С. М. Стукало, В. О. Чигрина. Запоріжжя: Гарт, 2002. 250 с.
11. Поліщук І. О. Виборчі технології: сутність та різновиди. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. 2015. № 4. С. 106–112.
12. Полторац В. А. Політичний маркетинг: сутність, функції, проблеми використання. Дніпропетровськ : Вид-во ДУЕП ім. А. Нобеля, 2010. 152 с.
13. Сучасний виборчий PR: Навчальний посібник / В. В. Лісничий, В. О. Грищенко, В. М. Іванов та ін. Київ : ВД «Професіонал», 2004. 384 с.
14. Телетов О. Основи політичного маркетингу. *Механізм регулювання економіки*. 2006. № 2. С. 66-75.
15. Николин Л. Теоретичні аспекти дослідження концепції політичного маркетингу. *Вісник Львівського університету. Серія філос.- політолог. студії*. 2017. Вип. 9. С. 59-64.
16. Телетов О., Титаренко Ю., Шевченко О. Загальна концепція та інструменти політичного маркетингу. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2013. № 2. С. 49-63.
17. Українське суспільство в умовах війни. 2022: Колективна монографія / С. Дембіцький, О. Злобіна, Н. Костенко та ін.; за ред. член.-кор. НАН України, д. філос. н. Є. Головахи, д. соц. н. С. Макеєва. Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. 410 с.
18. Шведа Ю. Р. Політичні партії у виборах: теорія та практика виборчої кампанії. Київ : Знання, 2012. 373 с.
19. Шведа Ю. Р. Технологія виборчої кампанії. Основи електорального маркетингу та менеджменту. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. 340 с.

Інформаційні ресурси:

1. Верстюк І., Бердинських Х. Як нові технології перевертають вибори. *Новое время*. 2019. № 13. URL: <https://magazine.nv.ua/ukr/journal/3360-journal-no-13/jak-novi-tekhnologiji-perevertajut-vibori.htm>
2. Вітюк Н. Соціально-психологічні особливості електорального вибору. *Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки*. 2019. Вип. 22. С. 59-67. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vpu_filos_psihol_2019_22_11
3. Дволика передвиборча кампанія. Президентські вибори в Україні 2019. URL: <https://democracy-reporting.org/ua/social-media-ukraine-elections/>
4. Довіра до інститутів суспільства та політиків, електоральні орієнтації громадян України (липень–серпень 2021р.). URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/dovira-do-instytutiv-suspilstva-ta-politykiv-elektoralni-orientatsii-gromadian-ukrainy>
5. Інститут соціології НАН України. URL: <https://i-soc.com.ua/ua/institute/>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

6. Київський міжнародний інститут соціології. URL: <https://kiis.com.ua/>
7. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>.
8. Оцінка громадянами ситуації в країні, довіра до соціальних інститутів, політико-ідеологічні орієнтації громадян України в умовах російської агресії (вересень–жовтень 2022р.). URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/otsinka-gromadianamy-sytuatsii-v-kraini-dovira-do-sotsialnykh-instytutiv-politykoideologichni-orientatsii-gromadian-ukrainy-v-umovakh-rosiiskoi-agresii-veresen-zhovten-2022r>
9. Політичний ребрендинг: як це робиться в Україні. URL: <https://kolo.news/category/vlada/817>
10. Рейтинг партій на виборах до верховної ради України і кандидатів на виборах президента України: результати телефонного опитування, проведеного 16-22 квітня 2021 року. URL: <https://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=news&id=1035&page=10>
11. Розумний О. Бліцкриг партій-новачків? Політологи оцінили перспективи участі нових опонентів Зеленського у майбутніх виборах. URL: <https://razumkov.org.ua/komentari/blitskryg-partiinovachkiv-politology-otsinyly-perspektyvy-uchasti-novykh-oponentiv-zelenskogo-u-maibutnix-vyborakh>
12. Тренди політичного маркетингу. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/209159_trendi-politichnogo-marketingu
13. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: <https://razumkov.org.ua/>
14. Центр соціальних та маркетингових досліджень «СОЦИС». URL: <https://socis.kiev.ua/ua/>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. За необхідності заняття можуть проводитися у очно-дистанційній формі, коли частина слухачів, що не можуть в цей день бути присутніми в аудиторії, приєднуються через zoom і беруть активну участь у заняттях. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або

---

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати аспіранту для успішного проходження курсу!

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі СЕЗН Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Планове спілкування викладача зі здобувачами відбувається згідно розкладу під час аудиторних занять та щотижневих консультацій викладача. За необхідністю воно може відбуватися на платформі ZOOM. Базовою платформою для комунікації викладача зі здобувачами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру розміщуються викладачем на форумі курсу. Для індивідуальних питань використовується сервіс приватних повідомлень або месенджери, визначені викладачем. Відповіді на запити здобувачів подаються викладачем упродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту або у зазначені месенджери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та рік навчання.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

Академічна доброчесність. Здобувачі й викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wz3lu3>.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

Навчальний процес та забезпечення якості освіти. *Перевірка набутих здобувачами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методiku проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.*

Повторне вивчення дисциплін, відрахування. *Наявність академічної заборгованості до 6 освітніх компонентів за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання здобувачу права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування здобувачів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення здобувачів третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії у ЗНУ: <https://tinyurl.com/3fwvbptk>.*

Неформальна освіта. *Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.*

Вирішення конфліктів. *Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.*

Психологічна допомога. *Телефон довіри практичного психолога Марти Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).*

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції
Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

Рівні можливості та інклюзивне освітнє середовище. *Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.*

Ресурси для навчання. **Наукова бібліотека:** <http://library.znu.edu.ua>. **Графік роботи абонементів:** понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

Електронне забезпечення навчання (moodle): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>